

Ministři V4+4: Zajištění udržitelné a dostatečné produkce potravin a udržitelného obhospodařování lesů zůstává prvořadým cílem využívání půdy

10. 10. 2022

7.10.2022 - Tisková zpráva - O uhlíkovém zemědělství, společném přístupu členských států k připravované unijní legislativě pro udržitelné používání pesticidů a o podpoře rozvoje výzkumu a vývoje dnes v Pezinku na Slovensku jednali ministři zemědělství zemí V4+4. Věnovali se také situaci na trhu v souvislosti s ruskou invazí na Ukrajinu. Na závěr jednání, kterého se zúčastnil i komisař pro zemědělství Janusz Wojciechowski, přijali ministři Visegrádské skupiny (Česko, Maďarsko, Polsko a Slovensko) a Bulharska, Chorvatska, Rumunska a Slovinska společné prohlášení.

Ministr zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL) na jednání uvedl, že Česká republika podporuje rozvoj udržitelného zemědělství, lesnictví a potravinářství, ochranu klimatu a biodiverzity a obecně přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku. Z opatření, která zmiňuje sdělení Evropské komise (EK) k uhlíkovému zemědělství ČR do Strategického plánu společné zemědělské politiky zahrnula zejména zatravňování orné půdy a údržbu trvalých travních porostů, opatření ke zvyšování obsahu půdní organické hmoty v orné půdě, některá lesnická opatření a nově také agrolesnictví.

„Systém uhlíkového zemědělství je třeba nastavit tak, aby nevznikal konflikt mezi produkcí potravin a surovin a snižováním emisí skleníkových plynů. Považujeme také za nutné, aby Komise před přijetím návrhu právního rámce pro certifikaci zpracovala kvalitní a věrohodné dopadové analýzy. A zásadní pro úspěšný rozvoj uhlíkového zemědělství je i to, aby tato metodika nezpůsobila nerovnosti na vnitřním trhu EU. Zavádění systému podle nás nesmí vést k diskriminaci zemědělců, kteří se rozvoji udržitelných cyklů uhlíku věnují dlouhodobě. Důležité také je, aby je neúměrně nezatěžovala administrativa,“ řekl ministr Zdeněk Nekula.

Ministři V4+4 diskutovali rovněž o udržitelném používání pesticidů, kterému Česko jako předsednická země EU věnuje velkou pozornost. Pokud jde o společné aktivity států V4, je podle ministra Nekuly vhodné prosazovat v EU společná řešení používání pesticidů, protože tyto země vycházejí z podobných podmínek.

„Návrh nařízení o udržitelném používání přípravků na ochranu rostlin v obecné rovině vítáme, zásadní pro nás ale je zachovat udržitelnost zemědělské produkce a zajistit dostatek kvalitních a bezpečných potravin. Mělo by se vzít v úvahu, že některé členské státy spotřebu chemických pesticidů trvale snižují. Naše země je dlouhodobě pod průměrem této spotřeby v Unii. V letech 2011 až 2020 jsme vykázali nejvýraznější pokles prodeje pesticidů, a to 40 procent. Například v Rakousku za stejné období prodej pesticidů o 60 procent vzrostl,“ uvedl ministr zemědělství Zdeněk Nekula.

V souvislosti se složitou situací na trhu v důsledku invaze Ruska na Ukrajinu ministři V4+4 hovořili i o vývoji cen energií. Razantně například rostou ceny vstupů u živočišné výroby, takže podle nich může dojít k destrukci poptávky. S tím je spojený pokles počtu jatečných zvířat a následné rušení chovů. Rostou ceny hnojiv, což vyvolává nejistotu ohledně dopadů na kvalitu a kvantitu zemědělské produkce v příštím roce a možná i v dalších letech. Česká delegace zdůraznila, že je proto nutné zajistit maximální koordinaci v mezinárodním měřítku, směřovat kromě jiného k inovativním technologiím a investovat do výzkumu a vědy.

Společné prohlášení ministrů, které nemůže ČR jako předsedající země EU aktivně spolupředkládat, zdůrazňuje mj. potřebu posílit odolnost evropského zemědělství a lesnictví s tím, že zajištění udržitelné a dostatečné produkce potravin a udržitelného obhospodařování lesů zůstává prvořadým cílem využívání půdy. V souvislosti s uhlíkovým zemědělstvím uvádí, že přestože dobrovolná pobídka

poskytuje velkou příležitost pro správce půdy, lesníky i životní prostředí, je třeba vyřešit otázky jako například finanční zátěž, přístup k informacím a znalostem a náklady na důkladné monitorování. Podle ministrů nesmí hospodáře nepřiměřeně zatěžovat administrativou, ani je penalizovat za uvolňování uhlíku třeba v důsledku přírodních škodlivých činitelů, stejně jako neoprávněně snižovat jejich konkurenceschopnost. Prohlášení vyzývá EK, aby předložila pravidla pro vydávání osvědčení, které zohlední specifickou zemědělského odvětví s posouzením dopadů.

Vojtěch Bílý

tiskový mluvčí Ministerstva zemědělství